

Nr 3

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna på kapitalbudgeten för budgetåret 1967/68 inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

Utskottet får härmed avge utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar rörande utgifterna på kapitalbudgeten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde i den vid riksdagens början avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1967/68.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden den 3 januari 1967 (bil. 11 till statsverkspropositionen, s. 157—166).

I samband härmed har utskottet behandlat i ämnet väckta motioner.

KAPITALBUDGETEN**I. Statens affärsverksfonder****G. Domänverket**

1:o) Byggnadsarbeten m. m. vid vissa till sambruksföreningar upplåtna kronoegendomar. Under punkten I G: 1 (s. 157) har Kungl. Maj:t förordat anvisning av ett investeringsanslag av 80 000 kr. Därvid avses 30 000 kr. för byggnadsunderhåll m. m. för egendomarna Hörnsjöfors och Gudhem, 30 000 kr. för skogsvårdsåtgärder och avverkningskostnader samt 20 000 kr. för skatter m. m.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrks av utskottet, som hemställer, att riksdagen må till Byggnadsarbeten m. m. vid vissa till sambruksföreningar upplåtta kronoegendomar för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 80 000 kr.

2:o) Byggnadsarbeten m. m. vid vissa för lantbrukshögskolans försöksverksamhet disponerade jordbruksegendomar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten I G: 2 (s. 157 och 158) om medelsanvisning med 100 000 kr. till täckdikningsarbeten m. m. vid lantbrukshögskolans jordbruksegendomar hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten m. m. vid vissa för lantbrukshögskolans försöksverksamhet disponerade jordbruksegendomar* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kr.

3:o) Byggnadsarbeten vid de av statens centrala frökontrollanstalt disponerade egendomarna i Stora Råby. Kungl. Maj:ts framställning under punkten I G: 3 (s. 158) innefattar förslag om anslagsanvisning med 70 000 kr. för uppförande av en maskinhall på kronoegendomen Stora Råby 21: 2.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid de av statens centrala frökontrollanstalt disponerade egendomarna i Stora Råby* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 70 000 kr.

4:o) Markförvärv för naturvårdsändamål, m. m. Kungl. Maj:t har under punkten I G: 4 (s. 159) föreslagit att den delfond under domänfonden, varå naturvårdsobjekt i kronans ägo skall redovisas, tillförs 2 500 000 kr.

Utskottet har i samband härmed behandlat, såvitt nu är i fråga, de likalydande motionerna I: 655 av herr *Sveningsson* och herr *Nilsson, Yngve*, och II: 818 av herrar *Hedin* och *Petersson*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta e) att avslå Kungl. Maj:ts hemställan om att till Markförvärv för naturvårdsändamål, m. m. för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kr. samt f) att av behållningen på domänverkets markfond anvisa 2 500 000 kr. till Markförvärv för naturvårdsändamål.

Beträffande innehållet i motionerna hänvisar utskottet till motionen I: 655.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit föranleder ingen erinran från utskottets sida. Följaktligen biträder utskottet ej de i motionerna I: 655 och II: 818 i förevarande hänseende framförda yrkandena om ändring av grunderna för dispositionen av domänverkets markfond så att fondens medel kan tas i anspråk för ifrågavarande ändamål och om överföring av 2 500 000 kr. av fondens behållning till domänfondens delfond för förvärv av värdefulla naturområden samt om avslag på Kungl. Maj:ts anslagsframställning. I fråga om motiveringen för sitt ställningsta-

gande torde utskottet få hänvisa till vad utskottet anfört i sitt utlåtande nr 1 till årets riksdag vid behandlingen av reservationsanslaget till ersättningar till markägare m. m. (p. 103).

Med åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) avslå motionerna I: 655 och II: 818 i vad de, såvitt nu är i fråga, avser ändrade grunder för dispositionen av domänverkets markfond,

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag på motionerna I: 655 och II: 818, såvitt nu är i fråga, till *Markförvärv för naturvårdsändamål, m. m.* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kr.

c) lämna motionerna I: 655 och II: 818 utan bifall, såvitt de avser ianspråktagande av domänverkets markfond för nyssnämnda ändamål.

II. Statens allmänna fastighetsfond

5:0) **Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.** Under punkten II: 1 (s. 159—162) har Kungl. Maj:t föreslagit anvisning av ett investeringsanslag av 7 000 000 kr.

Byggnadsstyrelsen har föreslagit, att för budgetåret 1967/68 måtte anvisas 15 861 000 kr. under förevarande anslag.

I propositionen lämnas följande redogörelse rörande de för nästa budgetår aktuella byggnadsföretagen.

Lantbrukshögskolan

Ultuna. Nybyggnader för växtodling och växtpatologi samt försörjningsåtgärder. Redogörelser för dessa projekt har lämnats i prop. 1964: 44 (s. 3), prop. 1965: 1 (bil. 11 s. 308), prop. 1965: 155 (s. 67) och prop. 1966: 1 (bil. 11 s. 281).

Ultuna. Nybyggnad av panncentralen, etapp I. Redogörelse för detta projekt har lämnats i prop. 1965: 155 (s. 68) och prop. 1966: 1 (bil. 11 s. 281).

Ultuna. Två lantarbetarbostäder. Redogörelser för detta projekt har lämnats i prop. 1964: 44 (s. 3), prop. 1965: 1 (bil. 11 s. 308), prop. 1965: 155 (s. 68) och prop. 1966: 1 (bil. 11 s. 281).

Ultuna. Ekonomibygnader. Redogörelse för detta projekt har lämnats i prop. 1966: 105 (s. 46).

Ultuna. Om- och tillbyggnad för genetik och växtförädling. Genom beslut den 29 januari 1965 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att på grundval av ingivet byggnadsprogram utföra pro-

jektering fram t. o. m. färdigställande av huvudhandlingar för ifrågavarande nybyggnad samt att därefter underställa ärendet Kungl. Maj:ts förnyade prövning. Styrelsen har redovisat huvudhandlingar.

I nybyggnadsdelen har förlagts utrymmen motsvarande 1 500 m² programyta och i ombyggnadsdelen utrymmen motsvarande ca 840 m² programyta. Kostnaden för nybyggnadsdelen har av styrelsen beräknats till 4 200 000 kr., för ombyggnadsdelen till 1 040 000 kr. och för försörjningsåtgärder 680 000 kr. Sammanlagt beräknas således kostnaderna för byggnadsprojektet till 5 920 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966. Byggnadsarbetena beräknas påbörjas hösten 1967 och byggnadstiden beräknas till ca två år.

Alnarp. Lagerbyggnad för institutionen för frukt- och bärodling. För detta projekt har redogörelse lämnats i prop. 1965: 1 (bil. 11 s. 305) och 1966: 1 (bil. 11 s. 281).

Statens lantbrukskemiska laboratorium

Nybyggnad i Ultuna. Redogörelser för detta projekt har lämnats i prop. 1965: 1 (bil. 11 s. 306) och prop. 1966: 1 (bil. 11 s. 282).

Departementschefen har anført.

»Med undantag av om- och tillbyggnaderna för institutionen för genetik och växtförädling vid Ultuna har alla för nästa budgetår aktuella objekt tidigare redovisats för riksdagen. Vid institutionen för genetik och växtförädling vid lantbrukshögskolan meddelas undervisning för studerande vid såväl universitetet i Uppsala som vid lantbrukshögskolan. När lokalprogram för institutionen utarbetades förutsattes att detta skall ske även i fortsättningen. Jag har inte något att erinra mot kostnaden av 5 920 000 kr. för om- och tillbyggnaden.

Jag får härefter redovisa följande investeringsplan.

Byggnadsobjekt	Kostnadsram		Medelsförbrukning		Byggstart (enligt byggnadsstyrelsens uppgift)	Färdigställande (enligt byggnadsstyrelsens uppgift)
	1/4 1965	1/4 1966	Faktisk t. o. m. 1965/66	Beräknad för		
				1966/67	1967/68	
Lantbrukshögskolan						
Slutredovisade företag .			213			
<i>Ultuna</i>						
Bostäder	140	140	122	10	8	färdig
Växtodling, ombyggnad	490	490	476	10	4	färdig
F. d. ungdjursladugård, ombyggnad	690	690	552	120	18	färdig

Byggnadsobjekt	Kostnadsram		Medelsförbrukning			Byggstart (enligt bygg- nadssty- relsens uppgift)	Färdig- ställande (enligt bygg- nadssty- relsens uppgift)
	1/4 1965	1/4 1966	Faktisk t. o. m. 1965/66	Beräknad för			
				1966/67	1967/68		
Växtodling, nybyggnad	4 500	4 500	2 662	1 500	338	4.65	5.67
Växtpatologi, nybyggnad	4 300	4 300	2 586	1 400	314	4.65	5.67
Bigård, ekonomibygnad, nybyggnad	445	445	388	40	17		färdig
Två lantarbetarbostäder, nybyggnad	280	216	216	—	—		färdiga
Panncentral, etapp I, nybyggnad	3 575	3 747	425	2 000	1 322	4.66	9.67
Försörjningsåtgärder, etapp I	685	685	190	450	45	4.65	5.67
Ekonomibygnader	1 600	1 630	—	1 500	130	6.66	5.67
Om- och tillbyggnad för genetik och växtförädling		5 920	—	—	2 000	10.67	10.69
<i>Alnarp</i>							
Elektriska distributionsanläggningar	232	232	232	—	—		färdig
Avloppsanering	800	793	778	15	—		färdig
F. d. hovbeslagsskolan, ombyggnad	563	579	415	140	24		färdig
Restaurang, om- och tillbyggnad	1 480	1 480	926	500	54		färdig
Panncentral, etapp I, nybyggnad	1 430	1 430	1 102	300	28		färdig
Lagerbyggnad för inst. för frukt- och bärödling, nybyggnad	760	802	37	—	300	4.68	2.69
Skogshögskolan							
Mässbyggnad vid försöksparken vid Bogsund	900	917	890	27	—		färdig
Inredning av vindutrymmen	605	627	327	260	40	9.65	färdig
Statens lantbrukskemiska laboratorium							
Nybyggnad i Ultuna	6 175	6 464	979	3 000	2 400	3.66	9.67
Projekteringskostnader för icke aktuella objekt							
			79				
Summa			13 595	11 272	7 042		
Reducering av medelsbehovet				72	42		
Summa			13 595	11 200	7 000		

Anslagsbehovet för nästa budgetår beräknar jag till 7 000 000 kr. enligt följande sammanställning.

Anslagsberäkning

(1 000-tal kr.)

<i>Medelstillgång</i>		<i>Beräknad medelsförbrukning</i>	
Medelsreservation 1.7.1966 ..	3 008	1966/67	11 200
Anslag för 1966/67			
Riksstat	6 131		
Tilläggsstat för 1966/67			
(förslag)	2 061		
Anslag för 1967/68 (förslag) ..	7 000	1967/68	7 000
	<u>Summa 18 200</u>		<u>Summa 18 200</u>

Jag avser att senare denna dag hemställa att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på tilläggsstat II för innevarande budgetår anvisa ytterligare 2 061 000 kr. under förevarande anslag.»

Utskottet, som biträder vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit och i övrigt anfört, hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid jordbrukets högsolor m. m.* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 7 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

6:o) **Fiskerilånefonden.** Kungl. Maj:t har under punkten IV:1 (s. 163) dels förordat att ramen för lån ur fonden bestäms till oförändrat 9 000 000 kr. samt dels föreslagit ett investeringsanslag av 3 725 000 kr. Departementschefen har i sammanhanget anmält att frågan om långivningens administration avses bli behandlad vid anmälan av propositionen om de nya lantbruksnämndernas organisation, m. m.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrks av utskottet, som hemställer, att riksdagen må

a) medge att under budgetåret 1967/68 ett belopp av 9 000 000 kr. disponeras för lån från fiskerilånefonden,

b) till *Fiskerilånefonden* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 3 725 000 kr.

7:o) **Lånefonden till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten IV:2 (s. 163 och 164) att fonden tillförs 65 000 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lånefonden till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 65 000 kr.

8:o) **Statens fiskredskapslånefond.** Under punkten IV:3 (s. 164) har Kungl. Maj:t föreslagit att riksdagen medger, att det för budgetåret 1962/63 anvisade investeringsanslaget till Statens fiskredskapslånefond under budgetåret 1967/68 får användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta motioner, nämligen I: 458 av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Schött*, likalydande med II: 580 av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Krönmark*, vari hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring av fiskredskapslånefondens bestämmelser att högsta lånebelopp ej må överstiga 15 000 kr. eller, om sökande redan häftar i skuld för fiskredskapslån, 15 000 kr. minskat med lånesumman.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna får utskottet hänvisa till motionen II: 580.

Utskottet. Statens fiskredskapslånefond inrättades genom beslut av 1962 års riksdag (prop. 23, JoU 5, rskr 140). Fiskare som vid utövning av yrkesmässigt fiske fått fiskredskap skadade eller förlorat fiskredskap samt till följd av skadan eller förlusten behöver ekonomiskt bistånd för att kunna fortsätta med yrkesfiske kan för detta ändamål erhålla lån från fonden enligt bestämmelserna i kungörelsen den 6 april 1962 (nr 100) om fiskredskapslån. Lån beviljas inte till högre belopp än som motsvarar 75 % av redskapens värde då de skadades eller gick förlorade. Lånebeloppet får inte överstiga 10 000 kr. eller, om sökanden redan häftar i skuld för fiskredskapslån, 10 000 kr. minskat med skuldsumman. Av redogörelsen i statsverkspropositionen framgår, att av det utav 1962 års riksdag för ändamålet anvisade investeringsanslaget å 600 000 kr. återstår odisponerat 422 000 kr.

I motionerna I: 458 och II 580 har lagts fram förslag av innebörd att bestämmelserna för lån från fonden skall ändras så att lånetaket höjs till 15 000 kr. Motionärerna påpekar bl. a. att utvecklingen då det gäller utformningen av fiskredskapen medfört att de redskap som i dag används är betydligt dyrare än då bestämmelserna infördes. Utskottet, som finner underlag saknas för en närmare bedömning av ifrågavarande yrkande, utgår emellertid från att Kungl. Maj:t följer kostnadsutvecklingen på förevarande område och framlägger de förslag till ändring av lånebestämmelserna som kan befinnas erforderliga. Med hänsyn härtill finner utskottet motionerna ej böra föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Med återopande av det anförda och då utskottet ej har någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under punkten, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medge, att det för budgetåret 1962/63 anvisade investeringsanslaget till Statens fiskredskapslånefond må under budgetåret 1967/68 användas för det med anslaget avsedda ändamålet

b) lämna motionerna I: 458 och II: 580 utan åtgärd.

9:o) **Skogsväglånefonden.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten IV: A (s. 164 och 165) hemställer utskottet,

att riksdagen må medge, att det för budgetåret 1958/59 anvisade investeringsanslaget till Skogsväglånefonden under budgetåret 1967/68 får användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

V. Fonden för låneunderstöd

10:o) **Lån för anskaffande av skolorjordbruk vid lantbrukets yrkesskolor.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkten V: A (s. 165) framförda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medge, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget Lån för anskaffande av skolorjordbruk vid lantmanna- och lantushållsskolor under budgetåret 1967/68 används till Lån för anskaffande av skolorjordbruk vid lantbrukets yrkesskolor.

11:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande de i propositionen under Fonden för förslag till statsverket resp. Diverse kapitalfonder upptagna frågorna, nämligen

punkten VII: 1: Förskott för inköp av inventarier för lantbrukshögskolans försöksverksamhet

punkten VIII: 1: Jordfonden.

Stockholm den 7 mars 1967

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Mossberger, Hedström, Carl Eskilsson, Nils Hansson, Magnusson, Hermansson, Augustsson, Isaacson, Skårman och Manne Olsson;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Arweson, Persson i Skänninge, Jonasson, Trana, Hedin, Johansson i Simrishamn, Björk, Berndtsson och Åberg*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. vid punkten 4:o) (Markförvärv för naturvårdsändamål) av herrar *Carl Eskilsson, Isacson* och *Hedin*, vilka ansett att utskottets utlåtande och hemställen på s. 2 och 3 bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening synes medel för det allmännas förvärv av mark varom här är fråga — vilken till övervägande del torde vara skogbevuxen — med fördel kunna disponeras ur domänverkets markfond, som under senare år tillförts och framgent kan väntas komma att tillföras ett ökande kapital, främst genom tomtmarksförsäljningar. Ett sådant förfarande synes stå i samklang med jordbruksutskottets år 1963 uttalade mening, att domänverket i samband med sin allmänna inköpsverksamhet bör eftersträva att så långt som möjligt också tillgodose det allmänna naturvårdsintresset (JoU 1963: 11).

Utskottet finner sig i konsekvens härmed böra tillstyrka det i motionerna I: 655 och II: 818 framförda yrkandet, att 2 500 000 kr. av behållningen på domänverkets markfond anvisas för nu ifrågavarande ändamål. Däremot anser sig utskottet, i avvaktan på den utredning om ändrade dispositionsregler för markfonden, som enligt utskottets mening bör komma till stånd, ej böra biträda de i förevarande sammanhang gjorda framställningarna om omedelbart ändrade grunder för dispositionen av nämnda fond.»

dels ock att utskottets hemställen under b) och c) bort lyda sålunda:

»b) med avslag å Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 655 och II: 818, såvitt nu är i fråga, medge att för budgetåret 1967/68 2 500 000 kr. får disponeras ur domänverkets markfond för det i statsverkspropositionen angivna ändamålet Markförvärv för naturvårdsändamål, m. m.»

2. vid punkten 8:o) (Statens fiskredskapslånefond) av herrar *Carl Eskilsson, Nils Hansson, Hermansson, Isacson, Skårman, Hansson* i Skegrie, *Jonasson, Hedin, Berndtsson* och *Åberg*, vilka ansett,

dels att andra stycket i utskottets utlåtande på s. 7 bort ha följande lydelse:

»I motionerna — — — (lika med utskottet) — — — bestämmelserna infördes. Utskottet finner för sin del den av motionärerna föreslagna ändringen av lånebestämmelserna motiverad och vill därför förordna, att högsta beloppet för lån ur fiskredskapslånefonden fastställs till 15 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställen under b) bort lyda sålunda:

»b) med bifall till motionerna I: 458 och II: 580 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av fiskredskapslånefondens bestämmelser att högsta lånebelopp ej må överstiga 15 000 kr. eller om sökande redan häftar i skuld för fiskredskapslån 15 000 kr. minskat med lånesumman.»